

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1997

Vyhlásené: 24.09.1997 Časová verzia predpisu účinná od: 01.10.1997 do: 31.12.2009

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

250

VYHLÁŠKA

Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky

z 19. júna 1997,

ktorou sa vydáva dopravný poriadok dráh

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa § 14 ods. 2, § 24 ods. 4, § 25 ods. 2, § 48 ods. 6, § 49 ods. 6, § 50 ods. 4 a § 51 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška ustanovuje

- a) pravidiel prevádzkovania dráhy,
- b) spôsob vypracovania, obsah a zverejňovanie cestovného poriadku,
- c) pravidiel prevádzkovania dopravy na dráhe,
- d) kategorizáciu nehôd a spôsob ich ohlasovania,
- e) technické podmienky schválenia typu dráhového vozidla, vymedzenie podstatných zmien typu schváleného dráhového vozidla a podmienky schválenia týchto zmien; rozsah, spôsob a podmienky overovania a schvaľovania technickej spôsobilosti dráhového vozidla na prevádzku,
- f) ktoré dráhové vozidlá podliehajú technicko-bezpečnostnej skúške; ktoré dráhové vozidlá v prevádzke podliehajú pravidelným technickým kontrolám; rozsah, spôsob a podmienky vykonávania kontroly technického stavu dráhového vozidla a spôsob vydávania technického preukazu dráhového vozidla.

DRUHÁ ČASŤ

PRAVIDLÁ PREVÁDZKOVANIA DRÁHY

§ 2

Obsah prevádzkovania dráhy

(1) Pravidlami prevádzkovania dráhy je ustanovenie spôsobu a podmienok zabezpečenia dráhy, obsluhy dráhy a organizovania dopravy na dráhe.

(2) Podrobnejšie podmienky zabezpečenia dráhy, obsluhy dráhy a organizovania dopravy na dráhe upravujú jednotné technologické postupy a prevádzkové predpisy prevádzkovateľa dráhy.

(3) Činnosti podľa odseku 1 vrátane riadenia dopravy na dráhe môžu vykonávať len spôsobilé osoby určené prevádzkovateľom dráhy.

(4) Na zabezpečenie prevádzkyschopnosti dráhy sa musí dráha pravidelne kontrolovať a udržiavať. Organizovať udržiavanie dráhy, zabezpečovať a kontrolovať určené technické parametre súčastí dráhy môžu len spôsobilé osoby.

(5) Osobou spôsobilou vykonávať činnosti pri prevádzkovaní dráhy je osoba staršia ako 18 rokov, ktorá je podľa osobitných predpisov¹⁾ a podľa prevádzkových predpisov prevádzkovateľa dráhy odborne, zmyslovo a zdravotne spôsobilá.

PRVÁ HLAVA

CELOŠTÁTNA DRÁHA A REGIONÁLNA DRÁHA

Prvý diel

Zabezpečenie dráhy

§ 3

Spôsob zabezpečenia dráhy

Zabezpečením dráhy sa rozumie určenie spôsobu a podmienok označovania zariadení dráhy, návestenia, viditeľnosti návestných znakov návestidiel a určenie zábrzdnych vzdialeností.

§ 4

Označovanie zariadení dráhy

(1) Koľaje, výhybky, koľajové križovatky, zariadenia na bočnú ochranu vlakovej cesty a posunovej cesty a návestidlá musia byť označené. V jednej dopravni sa nesmie opakovať rovnaké abecedno-číslícové označenie týchto zariadení.

(2) Označenie zariadenia časti dráhy príslušnej k dopravni sa uvádza v schematickom pláne, ktorý sa ukladá u osoby, ktorá riadi dopravu na dráhe.

(3) Označenie zariadenia dráhy musí byť jednotné vo všetkých dopravniach dráhy, pre ktorú bolo vydané úradné povolenie na jej prevádzkovanie.

(4) Zoznamy dopravní a označenia súčastí dráhy rozhodujúce pre jej bezpečné prevádzkovanie, údaje o prechodnosti dráhových vozidiel, údaje o najvyššej dovolenej dĺžke vlaku a o sklonových pomeroch rozhodujúcich pre bezpečné brzdenie vlaku sa uvádzajú pre každý traťový úsek v tabuľkách traťových pomerov.

(5) Dopravňa je miesto na dráhe určené na riadenie dopravy.

(6) Vlaková cesta je úsek koľaje v dopravni s koľajovým rozvetvením určený na daný chod vlaku.

(7) Tabuľky traťových pomerov sú pomôcka, ktorú tvorí popis a označenie častí dráhy (traťové úseky) a technicko-prevádzkové údaje rozhodujúce pre bezpečné prevádzkovanie dopravy na dráhe.

Návestná sústava

§ 5

(1) Návestnú sústavu tvorí jednotný systém vizuálnych návestí v určenom vyhotovení, tvare a farbe a zvukových návestí počutelných v určenom trvaní zvuku. Návestná sústava musí umožniť

ľahké, rýchle a jednoznačné vyjadrenie a vnímanie návestí a zabezpečiť bezpečné prevádzkovanie dopravy na dráhe. Návesti sa vyjadrujú určenými návestnými znakmi a zvukmi. Základné návesti návestnej sústavy sú uvedené v prílohe č. 6 prvej časti.

(2) Návesti sa dávajú návestnou pomôckou (napr. návestnou zástavkou, lampášom), prípadne rukou (ručnými viditeľnými návestami) alebo zvukom (zvukovými návestami), alebo prostredníctvom návestných znakov mechanických tvarových alebo svetelných návestidiel (viditeľnými návestami), alebo sa môžu nahradiť príkazom.

(3) Návesti dávané vlakovému personálu hlavnými návestidlami musia byť najmenej na zábrzdnu vzdialenosť a v traťových úsekoch medzi dopravňami najviac na dvojnásobok zábrzdnej vzdialenosti predzvestené návestami predchádzajúcich hlavných návestidiel alebo návestami samostatných predzvestí.

(4) Pred samostatnými svetelnými a mechanickými predzvestami hlavných návestidiel v traťových úsekoch sa umiestňujú vzdialenostné upozorňovadlá. Pred svetelnými a mechanickými hlavnými návestidlami na širšej trati sa vzdialenostné upozorňovadlá umiestňujú podľa miestnych podmienok na zabezpečenie určenej viditeľnosti návestidiel.

(5) Pri svetelných hlavných návestidlách platí zásada návestenia rýchlosti pre obvod výhybiek príslušný k príslušnému hlavnému návestidlu. Staničná koľaj v príslušnom obvode výhybiek sa môže prechádzať najvyššou rýchlosťou, ktorá vyplýva z návestného znaku príslušného hlavného návestidla, najviac však traťovou rýchlosťou.

(6) Stožiarové hlavné návestidlá, predzvesti a trpasličie hlavné návestidlá platné iba pre vlak a stožiarové návestidlá pre posun sa musia pre ľahkú orientáciu rozlišovať farebným návestným označením jednotného vyhotovenia.

(7) Návestné znaky mechanických návestidiel a prevádzkovateľom dráhy určených výhybkových návestidiel, ak nie sú vyrobené z materiálu odrážajúceho svetlo, sa za zníženej viditeľnosti dávajú svetelnou návestou (nočný znak). Ručné návesti sa musia za zníženej viditeľnosti dávať svetelnou návestou alebo sa návestná tabuľa ručne návesti musí osvetliť (nočný znak).

(8) Zmeny stavebno-technických parametrov stavieb dráh a stavieb na dráhe, ktoré majú vplyv na bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe, musia byť návestené návestami uvedenými v prílohe č. 6 prvej časti.

(9) Pri prevádzkovaní dráhy sa okrem základných návestí podľa odseku 1 používajú aj ďalšie návesti obsiahnuté v návestných predpisoch prevádzkovateľa dráhy, ktoré táto vyhláška neupravuje. Zmenu doteraz používaných návestí a zavedenie nových návestí možno vykonať na návrh prevádzkovateľa dráhy po schválení príslušným dráhovým správnym úradom. Vyhotovenie, význam a použitie návestí musia byť na dráhe, pre ktorú bolo vydané povolenie na prevádzkovanie, jednotné a nesmú sa dať zameniť s návestami podľa tejto vyhlášky.

(10) Znížená viditeľnosť je viditeľnosť, pri ktorej nie sú najmenej na vzdialenosť 100 metrov zreteľne viditeľné predmety a osoby (v čase od súmraku do svitania, za hmly, sneženia, silného dažďa a v uzavretých neosvetlených priestoroch).

(11) Hlavné návestidlo je technické zariadenie, ktoré svojimi návestnými znakmi dovoľuje alebo zakazuje chod dráhového vozidla za návestidlo a vlaku zároveň nariaďuje najvyššiu rýchlosť chodu.

(12) Obvod výhybiek príslušných k hlavnému návestidlu je úsek koľají s výhybkami od hlavného návestidla až za poslednú prechádzanú výhybku pred ďalším hlavným návestidlom v obvode

dopravne s koľajovým rozvetvením, najďalej však po úroveň vchodového návěstidla tejto dopravne platného pre opačný smer chodu vlaku.

§ 6

(1) V návěstnej sústave sa používa pri návestení červená, žltá, zelená, modrá a biela farba svetiel návěstných svietidiel, svetlo odrážajúcich, neoslňujúcich návěstných plôch (znakov určeného tvaru) alebo návěstných náterov, ako aj návěstné nátery (označenia) sivej, oranžovej a čiernej farby. Mechanické návěstidlá návestia tvarom a polohou svojich návěstných ramien a terčov. Na rozlíšenie významu návěstí sa môže použiť prerušované svetlo. Farebné vyhotovenie (kolorimetrické súradnice) návěstných svetiel je uvedené v prílohe č. 6 tretej časti.

(2) Na návěstidle môžu svietiť súčasne najviac tri návěstné svetlá; len jedno z nich môže byť prerušované. Ak svietia súčasne tri svetlá, jedno musí byť biele. Tieto návěstné svetlá môžu byť doplnené svetelnými symbolmi označujúcimi jednotlivé stupne rýchlosti, indikátormi určujúcimi číslo traťovej koľaje a smer chodu, označením spádoviskového návěstidla, prípadne ďalšími symbolmi, ktoré sa nesmú dať zameniť s návěstnými svetlami.

(3) Ak svieti na návěstidle jedno svetlo alebo návěstná plocha odrážajúca svetlo hnacieho vozidla, základný význam návěstných farieb je tento:

- a) červená – návěšť „Stoj“,
- b) žltá – návěšť „Výstraha“,
- c) zelená – návěšť „Voľno“,
- d) modrá – návěšť „Posun zakázaný“,
- e) biela – návěšť „Posun dovolený“.

(4) Za návěšť závažnejšieho charakteru alebo za zakazujúcu návěšť sa považuje zhasnuté návěstidlo, ktoré nie je označené ako neplatné, alebo pochybný či nezreteľný návěstný znak, ak pokyn prevádzkovateľa dráhy neurčuje inak.

§ 7

Dohľadnosť návěstných znakov návěstidiel a návěstí

(1) Návěstné znaky hlavných návěstidiel a predzvestí musia mať dohľadnosť pre pozorovateľa zo stanovišťa vodiča stojaceho vedúceho dráhového vozidla najmenej na vzdialenosť 100 metrov a z vedúceho dráhového vozidla vlaku pohybujúceho sa najvyššou dovolenou rýchlosťou, ktoré nemá v činnosti vlakový zabezpečovač s kontrolou rýchlosti, najmenej na vzdialenosť, ktorú vlak prejde počas 12 sekúnd. Dohľadnosť návěstných znakov týchto návěstidiel pre dráhové vozidlo vlaku pohybujúceho sa najvyššou dovolenou rýchlosťou možno znížiť až na vzdialenosť, ktorú prejde počas siedmich sekúnd v týchto prípadoch:

- a) ak sú pred takýmto návěstidlom umiestnené vzdialenostné upozorňovadlá,
- b) pri odchodovom návěstidle alebo pri cestovom návěstidle na konci koľaje v dopravni,
- c) pri návěstidle, pred ktorým je na vzdialenosť kratšiu ako zábrzdňá vzdialenosť umiestnené iné hlavné návěstidlo vo funkcii opakovacej predzvesti alebo samostatná opakovacia predzvešť,
- d) ak je technickými prostriedkami zabezpečené zastavenie vlaku pri prekročení určenej rýchlosti.

(2) Viditeľnosť návěstných znakov z idúceho vedúceho dráhového vozidla môže byť vo vzdialenosti podľa odseku 1 medzi dráhovým vozidlom a návěstidlom prerušená pohyblivými či pevnými prekážkami za podmienky, že sa tým nezhoršia možnosti bezpečného zastavenia dráhového vozidla pred týmto návěstidlom.

(3) Viditeľnosť návestných znakov návestidiel a návestí pre posun musí byť najmenej na vzdialenosť 100 metrov, ak viditeľnosti nebráni iné dráhové vozidlo, najmenej však na vzdialenosť 50 metrov. Viditeľnosť vzdialenostných upozorňovadiel a ostatných návestidiel so stálym nepremenným návestným znakom musí byť najmenej na vzdialenosť 50 metrov.

(4) Ručné návesti sa musia dávať vedúcemu dráhovému vozidlu dovtedy, pokiaľ osoba, ktorá riadi hnacie dráhové vozidlo, nepotvrdí príjem návesti, nekoná v súlade s ich významom alebo dráhové vozidlo neprejde okolo stanovišťa, z ktorého sa návesť dáva. Ak je posun riadený ručnými návestami dávanými osobou, ktorá posun sprevádza, musia sa tieto návesti dávať počas celého posunu.

(5) Dráhové vozidlo je dopravný prostriedok určený na prepravu osôb, zvierat a vecí, na vykonávanie činností súvisiacich s výstavbou a údržbou dráhy alebo s prevádzkovaním dráhy, vedený pri svojom pohybe po dráhe.

(6) Hnacie dráhové vozidlo je dráhové vozidlo schopné vyvíjať ťažnú a brzdiacu silu na pohyb a brzdenie vlastné či aj iných dráhových vozidiel, prípadne určené aj na prepravu osôb a vecí.

(7) Vedúce dráhové vozidlo je hnacie dráhové vozidlo alebo riadiaci vozeň, z ktorého sa ovláda chod vlaku alebo dráhového vozidla.

(8) Riadiaci vozeň je dráhové vozidlo bez vlastného pohonu, z ktorého možno riadiť a ovládať hnacie vozidlo a chod vlaku. Na ovládacom stanovišti riadiaceho vozňa musia byť základné ovládacie, brzdiace, kontrolné, ochranné a zabezpečovacie prvky potrebné na bezpečný a spoľahlivý chod vlaku alebo dráhového vozidla.

§ 8

Zábrzdná vzdialenosť

(1) Zábrzdná vzdialenosť je dráha, na ktorej musí vlak bezpečne zastaviť z najvyššej rýchlosti, akou smie v určenom úseku trate ísť. Zábrzdne vzdialenosti sú

- a) najmenej 400 metrov pre traťové úseky s rýchlosťou 60 km.h⁻¹ a nižšou,
- b) najmenej 700 metrov pre traťové úseky s rýchlosťou vyššou ako 60 km.h⁻¹ do rýchlosti 100 km.h⁻¹ vrátane,
- c) najmenej 1 000 metrov pre traťové úseky s rýchlosťou vyššou ako 100 km.h⁻¹ do rýchlosti 120 km.h⁻¹ vrátane,
- d) najmenej 1 500 metrov pre traťové úseky s rýchlosťou vyššou ako 120 km.h⁻¹ do rýchlosti 160 km.h⁻¹ vrátane.

(2) Zábrzdne vzdialenosti musia byť určené v tabuľkách traťových pomerov.

(3) Na traťových úsekoch so zábrzdnou vzdialenosťou najmenej 1 000 metrov môžu ísť vlaky rýchlosťou 121–140 km.h⁻¹ za podmienky, že návesť „Výstraha“ alebo návesti nariaďujúce očakávať zníženie rýchlosti sa budú prenášať na vedúce hnacie dráhové vozidlo najmenej 1 000 m pred návestidlom s týmito návestami. Vlak okolo hlavného návestidla s návestou „Výstraha“ alebo návestou nariaďujúcou očakávať zníženie rýchlosti smie ísť rýchlosťou zodpovedajúcou návesti na tomto návestidle, najviac však rýchlosťou 120 km.h⁻¹. Takto možno užívať len trate so zariadeniami vybudovanými pred účinnosťou tejto vyhlášky.

(4) Trať je vymedzená časť dráhy určená na pohyb vlaku a dráhových vozidiel, spravidla rozdelená na traťové úseky medzi dopravnými s koľajovým rozvetvením a na koľaje v týchto dopravných.